

trónörökös azon elszánt akaratát, amely félre nem érthető módon nyilatkozott még már a válság elvetése előtt is.

A dolgok illetően való fordulata élénk izgalmakat okozott a budapesti körökben is. A Ház tagjai érthető szenvedélyességgel tárgyalták az esetet.

Fokozta az izgatottságot a Presse és a Reich post híradása is, amely hamarosan szárnyra kapott s a Khuen-kormány bukását befejezett tényként említette.

A politikusok egész nap csak a válság híreivel foglalkoztak s aszerint alakult a helyzet, amint a Bécsből érkező hírek Khuen vagy Auffenberg bukását hozták meggyőzőbb formában.

Az elenzék felfojása az volt, hogy Khuen tovább nem tarthatja magát, mert eltekintve a folyton erősödő obstrukció erejétől, megcsalta a Kossuth-pártot is, mert olyan dolgokat ígért neki, amit nem tud teljesíteni. Khuen ugyanis olyan kétszínű politikát játszott, aminek előbb-utóbb meg kellett magát bosszulnia. Itthon ugyanis azt hirdette Khuen, hogy a tervezett határozati javaslat, amelyből ugyan a függetlenségi pártnak az egész véderőreform ellen elfogadott álláspontja miatt soha valóság nem lehetett volna — a királyi hatalom tulkapásait lesz hívatva megakadályozni, odafönt pedig elhitette, hogy a határozati javaslat éppenséggel nem érinti a felség jogokat, csupán az obstrukció erejének akar alkalmas gátat vetni. Khuen a nyílt őszinteség helyett az alakoskodás fegyverével akarta pozícióját megerősíteni, de éppen az ellenkezőjét érte el.

Khuen akciójának váratlan felborulása legjobban a munkapártot lepte meg. A munkapárti csoportok érthető izgatottsággal tárgyalták az esetet s Tisza által izgatva, a bihari gárda azonnal elhatározta, hogy Khuen sikertelen politikáját nemzeti ügyggyé tojja fel s olyan szinten tünteti fel, mintha a közös hadügyminiszter illetéktelenül avatkozott volna be Magyarországnak belügyeibe.

A kérdés utóbbi része ellen senki sem tiltakozik, mert valóban türethetetlen állapot volna, ha a közös hadügyminiszter, akinek a magyar

pajtásai, nem hallott a szeretet melegítői áthatott szót senkitől.

Igy nőit íri. Később az egyetemre kerülve, maga kereste a kenyerét. Az ifjúságát megkeserítette az anyagi gond, ez elől is a tudomány viágában kerestett menekülést. Társaságba nem járt, nem télt rá, nem is kívánczolt. Végre is teljesen emberkerülővé lett. Nem is érdekelték az emberek, meg nem is hitt bennük.

A pályáján szép karriert csinált. Az életét ott élte le a beteg emberek közt és meggyógyította őket. Nem érdekelté semmi, csak a betegség. A szenvedőn akart segíteni és egyetlen gyöngyöre volt, ha ez sikerült neki. De az idők múltak és jöttek órái, amikor szerette volna látni az emberi érzések valami fensőbb megnyilatkozását nem a beteg, de a normális állapotú emberben. Kereste olyanokban, akik szenvedtek s tőle várták a segítséget. Ezek az emberek, mint egy fensőbb hatalomra, úgy tekintettek rá. Kérték, könyörögtek, engedelmeskedtek, de ha meggyógyultak, fizettek vagy nem fizettek, néhány köszönő szót mondtak, aztán a laképnei hagyták a kórházat, meg az orvost. Örütek, hogy megszabadultak.

Mindezekből káthaják uram, folytatta az öreg ur ebeszélését, hogy Petneký, az öngyilkos orvos milyen lelkiültü ember volt.

Mindig azt hitte, hogy a tudomány minden s akik a szívői másképp beszélnek, mint egy

belpolitikára semmi ingerenciája sem lehet, avatlatlan kézzel olyan dolgokhoz nyulna, amelyekhez neki semmi köze sincs. Khuen bukása azonban még nem nemzeti ügy s még a bihari gárda handabandázása sem teheti azzá. Nemzei ügy a véderőreform ellen folyó függetlenségi küzdelem, amely csak a javaslat és a Khuen kormány bukásával végződhetik.

Országgyűlés.

A képviselőházi ülése.

Návay Lajos elnököt; az ülést öt perccel háromnegyed tizenegy óra előtt nyitotta meg.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét Nyegre László olvasta fel.

Ezúttan az elnök nyilatkozott a Pályi-ügyben; a következőket mondotta:

T. Ház! Jelentést kell tennem arról, hogy a szombati ülésen megtörtént az a mindenképen súlyosan elítélendő eset, hogy az újságírói karzatról Pályi Ede újságíró a Ház tárgyalásának ideje alatt bejött és itt a képviselői urak közt vagy dulakodás alakjában a rendet zavarta (Zaj) — mindenestre bejött és ez által a Ház tanácskozási rendjét a leg súlyosabban megsértette. — (Igaz! Ugy van! a szélsőbalon.)

Ebből kifolyólag tartozom előre kijelenteni, hogy tőlem, és azt hiszem hogy bárkitől is távol áll az, hogy az újságírói testületet mint olyat e sajnálatos eseményért felelőssé tegye. (Altalános helyeslés.) Miadanyunknak nézete az, — hogy az újságíróknak, és a sajtónak a Ház tárgyalásaiban való szabad részvétele alkotmányunknak egyik nélkülözhetetlen biztosítéka (Altalános helyeslés.), amelyet senki sem sérthet meg s azért kívánatos, hogy egyes sajnálatos incidensekből kifolyólag senki részéről se hangozzanak el olyan kijelentések, amelyek e nélkülözhetetlen alkotmánybiztosítékunknak sérelmét involválják. (Helyeslés.) Ezt az egész esetet az intézménytől teljesen kúton kell választanunk (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) s a mint Pályi Ede hírlapíró ur eljárását a legkevésbé sem tudta menteni az, hogy hírlapíró, viszont a hírlapírói testületre sem hátrány sem származhatik abból, hogy annak egyik tagja ilyen sérelmet követett el. (Igaz! Ugy van!)

Ebből kiindulva t. Ház, elnöki kötelességemből kifolyólag ez ügyben vizsgálatot ejtettem meg, illetőleg konstaláltam a tényeket, amelyeket

gyöngye szervről, azok maguk is beteg ideálisták.

Hanem hát megjárta. Tudniillik egyszer neki is megmozdult a szíve. Beleszeretett egy leányba, aki egyszer nagybeteg lett. Petneký megakarta gyógyítani, de csakhamar beáta, hogy nem lehet, a leány tüdővészti kapott. Az orvos ki tudta számítani hetekre, hogy még meddig viheti. És Enem tudott rajta segíteni. Elhagyta a tudomány és a bizodaíma.

Nem valott ő a leánynak szerelmét, titkoltá még maga előtt is érzelmeit. De aztán egy napon, amikor kétségteienül rájött, hogy hiába minden, akkor végtelen elkeseredés fogta el. Hazatérve szobájába, összehányta könyveit és műszereit nagy haraggal, kétségbeejtő dühvel, hogy ime most már minden elhagyta, a tudomány is épp akkor, amikor azon kellett volna segítenie, akit tana az élete árán is megváltott volna.

Amikor ott a szerteszórt műszerek, könyvek közt, a kórházi szobában megtörténtek katasztrófái, mellette olvasták a kis cédulát, hogy a tudomány mit sem ér, ráfogták a szerencsétlen emberre, hogy pillanatnyi elmezavarban ölte meg magát.

Tán így volt heljes. Az igazi tragédiák titkát az elbukott hős mindig magával viszi az örök megsemmisülésbe.

maga Pályi Ede ur sem von kétségbe, amennyiben a szindikátushoz ártírt levelében a legnagyobb sajnálatát fejezte ki fethévílt állapotában elkövetett cselekményéért (Mozgás a szélsőbaloldalon.), kijelentvén, hogy távol állott tőle bármi hibás vagy léves szándék s azért a háztól a szindikátus útján elnézést és bocsánatot kér.

Az eset elbírálásánál számolnom kellett egy ténnyel — azzal nevezetesen — hogy itt éppen abból a szakad vendéjogból kifolyólag, amelyet — ismétlem — a sajtó élvez és kell hogy élvezzen, viszont kötelessége a Ház funkcionáriusainak, nevezetesen elnökének minden ilyen esettel szemben teljes szigorral és pártatlansággal eljárni. (Helyeslés.)

En a magam részéről tudomásul vettem ugyan Rákosi Jenő urnak hozzám intézett levelét és a magam részéről ezt a bocsánatkérést ilyen alakjában a Ház elé terjesztettem, azonban azt hiszem, hogy helyesen cselekszem akkor, amikor mégis a Ház tanácskozási rendjét és a vendéjogból ugyan súlyosan sértő esettel szemben a magam hatáskörében eljárak akképpen, hogy vasárnap intézkedtem aziránt, hogy a sajtó karzatlátogatási jegy az illetőtől visszavonassék. (Altalános helyeslés.) és pedig az nem határozott időtartamra, hanem állatában vonatott vissza. (Helyeslés.)

A továbbiakra vonatkozólag ismétlem, — hogy az illetővel szemben a saját hatáskörömben úgy, amint lehetett, eljárak, kijelentvén azt, hogy remélem, hogy mindkét részről, úgy a sajtó, mint a t. Ház részéről, a sajtóval szemben ebből az előfelvetésből semmiféle konzekvencia nem fog levonatni.

Az illetővel szemben a Ház megtorlási joga minden tekintetben érintetlen marad. Ezeket bátorkodtam a mélyen t. Ház elé terjeszteni. (Helyeslés.)

Gróf Batthyány Tivadar: Hozzájárul az elnök nyilatkozatához s az esetet elválasztja a sajtótól. Az illetkezés a büntető hatóság dolga. Pályi éurva, provokativ módon tört be, ez a törvényhozás uvaénilásának súlyos megsértése. S még mikor ellávolították is, az írói karzatról súlyos sértő kifejezésekkel inzultálta a szélsőbali képviselőket. Súlyosbító körülmény, — hogy ezt a tettet tanult, intelligens ember, a kormány egyik lapjának szerkesztője követte el. (Helyeslés a Justh-párton.)

Hogy a sajtószindikátus útján bocsánatot kért, az ezt a tettet egyáltalán nem expialja. A a negyvennyolcadiki törvények s a házszabály kötelezőleg rendelkeznek az ilyen tettesek büntetéséről, az egyszerű kitiltás korontsem elegendő. A bünügyi eljárást igenis meg kell indítani. (Élénk helyeslés a Kossuth-párton és a Justh-párton.) E mellett a Ház egész területéről ki kell tiltani. Felszólítja az igazságügyminisztert, nyilatkozzék: telt-e már intézkedést, ha nem, milyen intézkedést szándékozik tenni? (Élénk helyeslés az egész baloldalon.)

Kállay Ubul: A Kossuth-párt nevében hozzájárul Batthyány felfogásához, A sajtónak ehhez semmi köze sincs. A tettes a Ház tanácskozási rendjét oly súlyosan sértette meg, hogy részszolgált a szigorú megtorlásra. (Élénk helyeslés az egész baloldalon.)

Szmrecsányi György: A néppárt nevében hasonló értelmű nyilatkozatot tesz. Kifogásolja, hogy míg az általan kérvénydobókat rögtön letartóztatják és az ügyészségre kísérik, a szombati tettes ellen nem léptek fel, sőt a háznagy udvariasan felkérte, hogy távozzék.

Egy hang a jobboldalon: Nem pofozhatok föl!

Szmrecsányi György: A Ház mentelmi jogának súlyos megsértéséről van szó, ezért indítványozza, hogy az ügyet tegyék át a mentelmi bizottsághoz, amely javaslatot tegyen a megtorlásra. (Helyeslés.)

Egry Béla: A pártönkivüli függetlenségi csoport nevében hozzájárul egy Batthyány, mint Szmrecsányi indítványához. (Helyeslés a baloldalon.)

Menyaszonyi kelengyét

tisztít
WACHA gőzmosó gyára
Simonffy-u. 55. Széchenyi-u. 6. Varga-u. 35. Verbóczy-u. 14.
TELEFON 839. — TELEFONO 840.

Polónyi Dezső: A Pályi által elkövetett súlyos ségalmazás, valamint hatóság elleni erőszak hivatalból üldözendő cselekedet, amelyben a királyi ügyészségnek kötelessége az eljárást hivatalból megindítani. E mellett el kell járnia ellene a Háznak is.

Eitner Zsigmond: Hol az igazságügyminiszter? Zárják Pályit a botondok házába!

Polónyi Dezső: Az igazságügyminiszternek most nyilatkoznia kellene a Ház előtt.

Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Hol van? Bécsben?

Kenedi Géza szólásra jelentkezik.

Eitner Zsigmond: Szokása a gonosztevőket védeni!

Kenedi Géza: Pályi csak azt tette, hogy engedelem nélkül behatolt a Ház ülésére (Gyujtos zaj a baloldalon.) mikor itt nagy indulatok zajlottak s az emelvényre uftott, hogy az elnököt védelmezze. Ez a cselekedet, mely világosan érinti a Ház helyiségét s tanácskozási rendjét, ennyiben csakugyan nem maradt. Hogy sajnálkozik, ez nem elég, mert máskor még nagyobb visszaélést követnek el s még jobban sajnálkoznak majd. (Derűtség.)

Kenedi Géza: A Polónyi Dezső által föl-tett alternatív eljárás közül ő a bünvádi eljárást választja, mert ez jobban meg fogja nyugtatni az országot — persze nem az ellenzékét. — (Nagy zaj.)

Felkiáltások balról: Mi ez? Ez nem az ellenzék dolga! Fizelett emberük.

Kovácsy Kálmán: Ezt vissza kell utasítani!

Kenedi Géza: elfogadja Szmeccsányi indítványát, hogy az ügy a mentelmi bizottsághoz utasítottassék. (Helyeslés jobbról.)

Bakonyi Samu nem osztja Szmeccsányi nézetét. Ez nem mentelmi, ez bünvádi ügy. — Szükségesnek tartja, hogy előbb az igazságügyminiszter nyilatkozzék. Indítványozza, hívja fel a Ház a minisztert nyilatkozattételre. Precedenst idéz, Tisza Kálmán és Ugron Gábor esetét.

Szekely Ferenc igazságügyminiszter a terembe lép.

Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Itt a szé-nior!

Bakonyi Samu: Még egy indítványt tesz, még pedig arról, hogy Pályit a Ház egyszers-mindenkorra kiltlja egész területéről s a mellett utasítja az igazságügyminisztert, hogy intézked-jék a megtorló eljárás megindítása iránt. (Élénk helyeslés az egész baloldalon.)

Sághy Gyula: Hangoztatja, hogy az eset-ből kifolyólag a sajtó sem hátrány, sem semi szemrehányás nem illetheti. De meg van támadva a Ház suvarénitása, mindenesetre fönt-forognak a Ház szabad tanácskozásának meg-gátolására irányuló büncselekmény ismérvel. — Sulyosítja az esetet, hogy Pályi már a folyo-són is már nem egyszer fenyegető megatár-tást tanusított. (Ugy van! Ugy van! a Kossuth-párton.)

Az ilyen eset a képviselők személyes bizton-ságát veszélyezteti. Határozati javaslatot ter-jeszt elő: a Ház helyesli az elnök jelentését s Pályit a Házból örökre kiltlja. Utasítja továb-bá az igazságügyminisztert, a bünvádi eljárá-s megindítására. (Helyeslés a baloldalon.)

Lovász Márton: Kifogásolja, hogy az elnök az újságírók vendéggjogáról beszélt. Az újsá-gírók vissza nem vonható és nem korlátozható alkotmányos jog alapján vannak itt jelen. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.)

Lovász Márton és Ráth Endre felszólalása után Székely Ferenc igazságügyminiszter bejelen-tette, hogy utasítani fogja a királyi ügyészséget, hogy Pályi ellen indítsa meg a bünvádi el-járást.

Návay Lajos elnök indítványára elhatározta a Ház, hogy Pályi ellen másik eljárást is indítanak, még pedig a Ház mentelmi jogának megsértése címén és utasítják a mentelmi bizottságot, hogy ez ügyben már a holnapi ülésen tegye meg indítványát. A mai ülésen beadott indítványokat a holnapi jelentéssel együtt fogják tárgyalni.

Bukás, bukás . . .

Lemond a kormány.

Mit hoz a jövő?

A minisztertanács tegnap délután két óra hosszat volt együtt, hogy megbeszélje a miniszterelnök legutóbbi audienciája után előállott új hegyzetet. A minisztertanács abban állapodott meg, hogy a miniszterelnöknek a Kossuth-párt-tal történt megállapodásához ragaszkodik, a véd-erőri szóló törvényjavaslat 43. szakasza kap-csán hozandó országos határozatot szükséges-nek tartja, ezzel áll vagy bukik és ha a korona a kormány felfogását nem honorálja, a minisz-tertanács utasította a miniszterelnököt, hogy eb-ben az esetben adja át ő feiségének az egész kormány lemondását. A miniszterelnök ma este utazik Bécsbe és holnap kihallgatáson jelenik meg a király előtt. A holnapi napon tehát a válság tetőfokára hág és huszonnégy óra múlva Magyarországnak már nem lesz kormánya.

Értesítésünk szerint a király egyelőre meg-bizza gróf Khuen-Héderváryt az ügyek tovább vezetésévé és szokás szerint fel fogja szólítani, ajánljon utódot maga helyett. A miniszterelnök ezzel a jogával élni nem fog, hanem javasolni fogja a királynak, hogy hallgasson meg több pótlékust és kérje ki azoknak a véleményét is. Ha a feiség a miniszterelnök javaslatát elfog-gadja, akkor az országgyűlés két elnöke, gróf Csáky Áibin és Návay Lajos, a szabadelvű párt két vezérémbere, gróf Tisza István és Lukács László, aki mindegyik egy-egy frakció ve-zére, fog a királyhoz meghívást kapni.

A miniszterelnök ellenzéki politikusokat nem hoz javaslatba, csak a régi szokásnak megfe-lősen elődjének, Wekerle Sándornak, kihallga-tását hozhatja javaslatba. Ha azonban a király ellenzéki férfiak meghallgatását is óhajtja, ak-kor a miniszterelnök elsősorban a hatvanhetes ellenzék vezérémbere, gróf Andrássy Gyu-lának, azután pedig Apponyi Albertnek és Kos-suth Ferencnek, valamint gróf Zichy Aladár-nak a kihallgatását fogja javasolni.

A miniszterelnök a képviselőház pénteki ülésén fogja bejelenteni a kormány lemondását és egyuttal javasolni fogja, hogy az új kormány ki-nevezéseig a képviselőház napolja el üléseit, a mit a többség természetesen határozattá fog erélni.

SZINHAZ.

Ma este B) bérletben:

LEÁNYVÁSÁR.

Hét műsor:

Csütörtökön: «Leányvásár» operett. B) bér-let.

Pénteken: «Leányvásár» operett. C) bérlet.

Szombaton: «Leányvásár» operett. A) bérlet.

Vasárnap délután: «Rabló lovag» színháték.

Mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: «Csókon szerzett vőlegény» német vígjáték. Új betanulással. Kis bérlet.

Leányvásár. Ma este a Leányvásár operett kerül színre B) bérletben. A kiváló operett-újdonságnak ez lesz a nyolcadik előadása. Ed-dig minden előadása felt ház előtt folyt le.

Csütr. Vasárnap délután mérsékelt helyárak-kal, 3 órai kezdettel a Csütri vígjáték-újdonság kerül színre. Jegyeket a színházi pénztár előre árusít.

Csókon szerzett vőlegény. Vasárnap este egy bájos énekes vígjáték felelevenítésére kerül a sor. Ez alkalommal a Csókon szerzett vőlegény

kerül színre, melyre nagy szorgalommal készült az énekes személyzet Kassay Károly rendezése mellett. A pompás darabban a főszerepet Be-zeznay Margit játssa.

A kínai felfordulás.

A fosztogató hadsereg.

Kína új rendszere rosszul kezdődik. A köz-társaság zsoidos hadserege felgyújtja a városok-kat, fosztogat s végig gázol anarchisztikus lá-zadásában mindenben. Tiencsin város, mely leg-jobban szenvedett a fosztogatásoktól, ma már nyugodtabb, de azért erősen magán viseli a garázdaságok nyomait. Az egész kereskedelem pang. A fosztogatásoktól leginkább a zálogköl-esönző intézetek szenvedtek. A lázadás nyomait az összes jelentékenyebb forgalmi utvonalakon észlelni lehet. Néhány utcában félig elégett hol-testek hevernek a kocsit szélén. Ma is számos letartóztatás történt. Két százattal gyalogság Föng-táiban maradt, a többi ide visszatér. Nagy iz-galmat okozott délután az orosz konzul telefon-jeletése, amely szerint 700 kínai katona benyo-mult Tacsiku faluba, egy mértföldnyire az ide-gen telepektől és ily módon megszegte azon egyezséget, mely szerint kínai csapatok az ide-gen telepek körül hét mértföldnyire nem tartózkodhatnak. Brit, német, francia, orosz és ja-pán csapattesteket küldtek a benyomuló kínai csapatok ellen, ezek azonban odaérve konsta-tálták, hogy az egész híresztelés valótlan.

A beisó vidékekről érkezett jelentések vi-déki kerületekből naponként nagy csoportokban épségben érkező idegenektől vett értesítés sze-rint mindenütt fosztogatnak a katonák. Peking megépcsen nyugodt. A követségek felfogása sze-rint a rendet most hegyre lehet állítani, ha a déli katonacsapatok nem csatlakoznának a lá-zadáshoz.

A nemzetgyűlés felkérésére 3000 főnyi re-publiánus csapatot rendeltek Csifuból Tien-csinbe. Lianehng kijelentette, hogy kész azonnal egy hadsereggel Vucsangból északra menetelni. Előkészületek fognak történni, hogy csapatok le-gyenek kiküldhetők a Pakov vasut védelmére.

E hó 4-ik ipekingi jeletések szerint Juan-sikkai azt hiszi, hogy most Pékingben ura a hegyzetnek. Az ország belsejében azonban ter-jed az anarchia. A követségi őrségeket tegnap óta 300 főnyi angol, francia, amerikai és japán csapatokkal erősítették. Keddre újabb 1000 ja-pán katonát várnak Port-Arturból Tiencsinbe. A kínai csapatok nagy távoiságban való tartózkodása miatt most a mandsu csapatok számbéi-leg sokkal erősebbek, mint a kínaiak. A város-ban és a városon kívül most 18.000 mandsu áll. A nyári palotában ezenfelül a hercegi gár-dacsapatok időznek. A kínai csapatok csak 5500 emberből állanak. Az 500 főnyi katonaság és rendőrség között is csak kevés kínai van.

Pekingből jeletik: A jeletleg itt tartózkodó nankingi delegátusok közleményére válaszulva, Sunjacen dr. kijelenti, hogy nem fog tovább ra-gaszkodni ahhoz, hogy Juansikkai Nankingba jö-jjön. Sunjacen dr. hegyeselte a delegátusok azon éihatározását, amely szerint vissza akarnak térni Nankingba, hogy ott közöljék a hatalmak felfo-gását s a déli forradalmárok előtt bizonyít-sák, mennyire szükséges Juansikkait támogatni és milyen kívánatos volna, ha a nankingi kormány Pékingbe jönne és ily módon erős koalíció jönne létre. A küldöttség e megfontolások alapján el-utazni készül.

Jaj, az a hozomány!

Füstbement házasság.

Amióta divatját multa, hogy az égből költik a házasságokat, a szegény szerelmeseknek legfőbb ellenségük a hozomány. A hozomány, a mely megakadályozza, a szerelem diadalmaszkodását és az érzelmi momentumok fölé helyezkedik.

Eddig is sok esetről tudunk, amikor a hozomány híján szétváltak utjai fiatal, szerelmes szívű embereknek, de arra igazán kevés példa van, ami néhány nap előtt esett meg Debreczenben, hogy az anyakönyvvezető elfőt ment füstbe a hozomány miatt egy párt.

A jegyespár egy debreceni polgárlány és egy közeli kis városkából való fiatalember volt. Megláták, megszerették egymást, és mert semmi különösebb akadály nem volt a dolognak, annak rendje és módja szerint be is jelentették házassági szándékukat a debreceni anyakönyvi hivatalban.

Elnult a kihirdelésre szánt idő, kitűzték az esküvő napját is s a jegyespár bejelentette az anyakönyvvezetőnek, hogy ekkor és ekkor szeretnék a házasságot eszközölni. A bejelentést tudomásul vették s előjegyezték a nevezetes eset napját.

A kitűzött időben megjelent ünnepi díszben és boldog izgalomban a házasulandó pár a tanúkkal együtt s az anyakönyvi hivatalban minden előkészületet megtettek a frigy megkötésére. A törzskönyvből bevezették az adatokat, a tanúk nacionáléját fővették és ép már a házasságkötés aktusa következett volna, amikor váratlanul betoppant az anyakönyvi hivatalba a vőlegény apja. A fiát kereste s amikor fölfedezte, féltelivel s egészen indiszkréten megkerdezte tőle:

— Meg van a hozomány?

A fiu nem volt egészen kalmár-lélek s mentegette a dolgot:

— Éppen még nincs meg, de majd meg lesz, egészen biztos vagyok benne.

Az apa azonban hajthatatlan maradt és elentmondást nem törően jelentette ki:

— Mit? Még nincs? Majd lesz. Hát akkor itt nem lesz esküdvé. Amíg nincs hozomány, nincs házasság. Ausz.

És már huzta is a fiát kifelé a teremből. A násznép soraiban nagy izgalom támadt, a leány szülei rábeszélni igyekeztek a dültő sapát, de hiába volt minden: vitte magával a fiát.

Az anyakönyvi hivatalban egyszerűen bejegyezték, hogy a felek visszaléptek a házasságkötéstől és a menyasszony keserves könnyeket hullajtva, roskadozva távozott rokonai kíséretében a szomorú emlékü teremből. A városháza főlépcsőjén azután nagy meglepetés várt a szomorú násznépre, futva jött vissza az ex vőlegény. Egy pillanat alatt kész volt az öröm:

— Mégis egy tisztességes ember ez a vőlegény. Meggondolta magának a dolgot, nem csinál egy ilyen kravalt.

A menyasszony fűrt karokkal roham a viszatérő vőlegény felé, aki azonban csak a jobbát és felvilágosítást nyújtotta:

— Én kérem — — — de tetszik tudni a papa, az — — — de különben mondtam neki, hát jó, jó, de legyen az ember udvarias, hát csak illik az embernek hazakísérni a volt menyasszonyját — — — Én így gondoltam és ezért visszajöttem — — —

A vendéglősök, kávé-sok és pincérek mulatsága.

Nagysikerűnek ígérkezik a vendéglősök, kávé-sok és pincérek mai mulatsága, mely este pont kilenc órakor kezdődik. Lesznek ének- és tánc-számok, sőt egy egyfevonásos bohózatot is előadnak. Szóval vígan fognak mulatni a résztvevők.

A mulatság műsora a következő:

1. Nyitány. Előadja Kiss Béla zenekara.
2. Döry Álfrednek conferencier bemutatkozása.

3. Magyar daikok. Előadja Székely Gyula, a szintársulat tagja.

4. Kabaré-daikok, előadja Váradi Ferke, a Hajnai-Mulató tagja.

5. a) Schubert-daikok. b) Román Kerner József «Királyszöktetés» c. operettjéből, mely legközelebb kerül színre a debreczeni színházban. Előadja Solti Ernő, a szintársulat tagja.

6. Siesters Astreilas nővérek angol táncduettje a Hajnai-Mulató műsoráról.

7. Pattai Leó hangversenye.

8. Sziklai Benő táncos komikus kupléi (Hajnai-Mulató).

9. Mártonfaivyné Tordai Erzsé, a szintársulat énekesnője énekel: a) Artúdi: «Hangverseny-keringő», b) Mártonfaiv György: «Ha te éjössz...» mődala, c) Aria dr. Székely Kálmán «Laczkfy» operájából.

10. Kabaré-daikok, előadja Belznay Margit, a szintársulat énekesnője.

11. Kuplék, előadja Máthé Gyula, a szintársulat tagja.

12. «Az adókövető bizottság előtt», Molnár Ferencz bohózata. Előadják Vas Ferencz, Farkas Pál, a Hajnai-Mulató tagjai.

A hangverseny zongora-kísérei Mártonfaiv György, a színház és Pattai Leó, a Hajnai-Mulató tagjai.

Beépül díj 2 korona. Felülzetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadják. A megjelenő hölgyek kedves meglepetésben részesülnek. A hangverseny kezdete a Bika szőlőföld disztermében pontosan 9 órakor.

Szintelen riportok.

Kölsönös tévedés. — Hogy ne unaikozzon. — Villamoson.

Egy fiatal jogászyerek alaposan berugva, hangos jöködvéi zörgetett a kapun úgy hajnal felé. Mikor a házmester kinyitja a kaput, akkor látja, hogy egy árva garasa sincs. Már most mit csináljon?...

De nem azért volt jogász, hogy fel ne találja magát. Odaszólt tehát a házmesterhez:

— Tévedtem barátom! Tévedtem...

— Már hogy tévedett volna a nagyságos ur!? Hiszen itt lakik...

— No hát akkor mindketten tévedtünk!... Én abban, hogy kapunyitás előtt jöttem haza, — nezd meg abban, hogy főiem — kapupénzt kap...

Doífi, a majomképző bankár és «bajos» felesége az alkonyatkor a majomkert előtt üldögélt. Az asszony egy darabig eltűnődve nézegette a majmokat, majd kis idő múlva hirtelen megszólalt:

— Doífikám, vedjél nekem edj majom!

— Minek volna neked edj majom?...

— Hodj ne onatkozz, mikor te — én egy házról!...

A debreczeni, szép sárgára mázóit villamos kocsi beisejében pár nap óta kis táblák láttatók, melyek figyelmeztetik a közönséget, — hogy március 15-ikétől a bérletjegyhez fénykép is kell.

Egy menyasszony utazott a vilamoson és mikor megálta a figyelmeztetést, — tekintve azt, hogy neki is bérletjegye van — odaszólt a káféhoz:

— Hát már meg mit tártak ki?... En nekem is kell fénykép?... Vén vagyok én már... Mit akarják nézegetni — az én pófamat!?...

(J. J.)

ÚJONSÁGOK

FARSANGI UTÓHANGOK.

Sikerült összegyűjtenünk azon nótákat, amelyekkel az elmúlt farsangon a rendezők — tekintettel a bálók foglalkozására — a bálókra megnyitották:

Ha a csizmadia rendezlek bált, ezzel kezdtek a táncot: Szerencsén az az anya, kinek fia csizmadia... A hentesek: Kant ölettem, kant... A deiktivek: Ha sokat jársz fősba csingilingi csengő... A papok: Nincs menyország, se pokol, még a pap is udvarol... A soffók: Szagos fész az utca, merre, merre járok... A szabók: Gimbelem, gombolom, légy enyém angyalom... A fuvások: Ha a lónak szarva volna... A vadász: Zöld erdőbe jártam, madarat se láttam... A harangozók: Jaj de busan harangoznak... A moirók: A! a malom, áll a vitorláj... A korcsmárok: Dombóvársi csárdában ecet ég a fém-páha... A tyukások: Eiment a tyuk a vásárra... Cipészek: Akkor bódog a cipész, a cipész, a cipész... Mosonók: Nagy pénteken mossa hóla a fiát... Házas emberek: Mikor én még legény voltam... Siketmák: De ki tudnám panasolni magamat... A borbetegek: Kitárom reszkető karon, szelni földedet... Zselétek: Nincs cserepes tanyám... Kertészek: Három bokor salta, kis angyalom... Kataszteri becslok: Ritka buza, ritka árpa, ritka rozs... Lámpagyújtók: Sötét van, nem látok, gyujtsál bábom világot... Rendőrök: Szalmaszál a vízbe — engem rendőr visz be... Végrehajtók: Én vagyok a fiau rossza egyedül, engem ugat minden kutya messziről... Vén leányok: Tavasz emult, a rózsának lehullott a szép virága... Betörök kiujba: Ott tul a rácsom... Díjnokok: De szereinek én már egyszer jólakni... Hámlra itélek zártkörű táncvígalmán: Muttadban nincs öröm, jövődben nincs remény... Postások: Fecském, fecském, édes fecském, vidd el az én leveleském... Erdőrök: Ezt a kerek erdőt járom én... Tüzoítók: Ég a hajlék, ropog a nád... Utcasprók: Seprik a pápai utcát... Csülagaszok: Nincsen annyi tenger csilag az égen... Doktorok és patikusok: Haílod rózsám, Katka, kei-e doktor, patika?... Kefekötők: Részeg vagyok rózsám, mint a csap... Karmesterek: A bardában a dirigens a fő, fő, fő... Jegyzók: Három meg kettő, huncut a jegyző...

— A király Budapestre jön. Bécsben a legnagyobb érdeklődéssel várják gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök megérkezését. A miniszterelnök talán még ma éjjel, vagy holnap ott fész és kihallgatáson jelenik meg a király előtt. Holnap a Khuen-kormány beadja lenondását. Khuen több politikus meghallgatását fogja indítványozni a királynak. Annyi bizonyos, hogy a válság elintézése hosszabb időt fog igénybe venni. Március végén a király Budapestre megy és sokan azt hiszik, hogy a döntés csak itt fog megtörténni. Ekkorára már a trónörökös is hazajön Brioniból és kétségtelen, hogy az utód kérdésében döntő szava van a trónörökösnek.

— Elmaradt előadás a Szabad Iskolában. Komlós Hugó vegyész-mérnöknek folyó hó 7-ére csütörtökre hirdetett előadása az optika háztartásban szereplő élezesi szerekről az előadó távolléte következtében elmarad. A Szabad Iskola vezetősége bírja azonban az előadó ígéretét, hogy ezt a naggyérdeklő előadást, amelynek a múlt héten bemutatott első részét oly nagy érdeklődés kísérte, a jövő félévben okvetlenül meg fogja tartani. Most csütörtökön 7-ikén így a Szabad Iskolában nem lesz előadás. Itt említjük meg, hogy Adler Józsefnek hétfőre folyó hó 11-ére hirdetett előadása helyett pozsgai Franyé Iván máv. tisztviselő tart előadást a horvát irodalomról, amelynek az előadó nemcsak alapos ismerője, de kiváló munkása is. Ez az előadás kétségtelenül szélesebb körökben fog keltetni érdeklődést.

— **Tisza és Justh afférje.** A képviselőház hétfői ülésén, amikor a tanácskozási idő letelt, Justh Gyula fél három órakor a következőket mondta:

T. Ház! A házszabályok 203. §-a egészen világosan megmondja, hogy a napirend tárgyalására szánt időt a Ház esetéről-esetre elhatározza meg. Az ülészek elején már elhatározta a Ház, hogy délelőtt 10 órától délután 2 óráig tart ülést. Soha még arra precedens nem volt, egyetlenegy esetet kivéve (Zaj a jobb oldalon), hogy a Ház a tanácskozási és a napirend tárgyalására szánt időn túl hozott volna határozatot, leszámítva a napirend megállapításának kérdését. Az egyetlen kivétel november 18-án a délutáni ülésen történt, amikor a napirend tárgyalása után «az a szgyenteljes jelenet itt a képviselőházban lefolyt.» (Nagy zaj és elentmondások a jobb oldalon.) En gyűjtán nem csodálkozom azon, hogy gróf Tisza István képviselő ur kardoskodik olyan nagyon (Élénk felkiáltások a jobb oldalon: Eljen Tisza!) erre, hogy ma is a napirend tárgyalására szánt időn túl hozunk határozatot.

Gróf Tisza István tegnap, amint az Országgyűlési Napló megjelent, gróf Csekonic és herceg Odescachi Géza újján magyarázatot kért Justh-tól beszédének eme passzusa miatt. Justh Gyula Bolgár Ferencet és gróf Esterházy Móriczot kérte fel, hogy az ő nevében eljárjanak. Gróf Csekonic, Odescachi herceg, Bolgár és gróf Esterházy tegnap éjjel ültek össze tanácskozási. Miután nem jutottak megállapodásra, a tanácskozást félbeszakították és ma délelőtt folytatták.

Ez értesítésünk — ami érthetetlen — mind a munkapárt, mind a Justh-párt beavatottjainak elvárásaihoz tártalkozott és megerősíteni egyik sem tudta vagy nem akarta.

— **Kinevezés.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök: Oláh Imre debreceni m. kir. állami anyakönyvvezetőt a nyolcadik és Nagy Gyula anyakönyvvezető helyettesét pedig a kilencedik fizetési osztályba sorozta.

— **A «szerelett» feleség.** Fehér Károlyné — ki a Vendég-utca 57. szám alatt lakik — néhány nappal ezelőtt valami miatt összeharagult a férjével, akitől különben elváltan él és a vitaközös hevében nekiesett, agyba-főbe verte és neki lökte a konyha falának. A szegény asszony elesett s a karján és lábán könnyebben megsérült. Azóta betegeskedett. Ma reggel azonban rosszabbul lett és beszállították a kórházba, ahol Mile Pál ügyelletes rendőrkapitány halgatta ki az est folyamán. Nem kívánja a férje megbüntetését és kérte az ügyet beszűntetni.

— **Ellopott tyukok.** Kádár István Kigyó-u. 47. szám alatti lakos ma megjelent a rendőrségen és elpanaszolta, hogy valaki az éj folyamán a zártanul hagyott tyuklájából három darab sárgás és két darab fehér, összesen 16 korona értékű tyukot elulajdöntött.

— **A választójogi reform újabb fordalma.** Bence herce «A magyar parlament választójogi reform újabb fordalma» című munkájában tárgyalagos tartalmú kivonatát adja azoknak a tanulmányoknak, folyóiratokban megjelent értekezéseknek, amelyek az utolsó évtizedben nyomtatásban megjelentek. A munka tisztán tudományos természetű. A szerző tartózkodik mindenféle pártállástól. Igyekszik tiszta tárgyilagossággal módot nyújtani a küszöbön levő nagyfontosságú kérdésnek a megvilágításához. Ajánljuk a fontos munkát azoknak, akik közéletünk fejlődő mozzanataival akarnak megismerkedni; azoknak, akik akarnak igazodni, kiként haladjunk, s melyek utaink a fejlődés felé s akiket a népképviselői fensége mélyebben érdekel. A munka a Franklin-társulat kiadásában jelent meg, de kapható minden könyvesboltban. Ara 1 korona 20 fillér.

— **A «PILSNER SORHÁZ»** modernül berendezett éttermében és sörcsarnokában Debreczen, Plac- és Kossuth-utca sarkán állandó kínérése az **Első pilsner részvény söröző Császárfővárosi sörének**, valamint a müncheni Spaten-sör és a kölnyai Részvény-söröző világos és barna sörreinek. Külön magyar és francia konyha, bel- és külföldi borok. **Társas reggelekre, ebédekre vacsorákra és lakomákra éllap vagy megállapított árak szerint való megrendelések** mindenkor elfogadhatnak és figyelemesen kiszolgáltathatnak. — Kívánatra házon kívül is minden igényeket kielégítőleg. Társaságok részére külön terem.

— **Az orr, mint az egészség őre.** Nagyon kevesen tudják, hogy milyen fontos szerepet töltsz be az orr azáltal, hogy fel fogja a port s a baktériumokat, felmelegíti a belélegzett hideg levegőt s nyomáson megóvja a tüdőt mindenféle szennyező s meghűléstől. Az orr figyelmeztet a megfűlés veszélyére, ha mérges gázok fejlődnek, mert nyákhártyájának idegei izgatják a légzőszerveket és a szív-működést, úgy hogy egy röpké pilánaira záródik a légcsövünk s szívverésünk eáll. A fejlődésében levő meghűlést tüsszentés és fokozott nyákalválasztás útján jelezi az orrunk. Orrunk figyelmeztetésére azonban a legfőbbször ügyet sem vetünk, a náthával rendszerint nem törődünk. Nem hangsúlyozhatjuk eég gyakran és nyomatékosan, hogy még a legenyhébb náthától is erősen gyógyítani kell, mert az elhanyagolt nátha gyakran a leg súlyosabb következményekkel jár, főleg a gyermekeknek és gyenge szervezetű egyéneknek. Általában külön nátha ellenes szerek tartják a «Forman» nevű szert, amely nem tulságos hosszú idő óta tartó náthát feltétlenül megszüntet. Ocsó ára — dobozonként negyven fillér — még szerényebb viszonyok között éőknek is hozzáférhetővé teszi. Használatá felette kényelmes és egyszerű. A gyapotot apró golyócskák alakjában az orrlukba helyezték, ahol azok finom illó anyagot fejlesztenek, amely szabadulni fog hat.

— **Gyilkos férj.** Gyula egyik legrégibb szállodájának a «Magyar Király»-nak fiatal és szép tulajdonosnőjét; Bödger Teréziát tegnap este megölte férje, Erdős Imre kéményseprő-mester. — Erdős browninggal a feleségére lőtt és az asszony a kórházba való szállítás közben meghalt. A gyilkos a rendőrségre letett és ott önként jelentkezett. Vallomásaiban elmondotta, hogy 9 évvel ezelőtt vette feleségül Bödger Teréziát. Mestersége szépen jövedelmezett, lassankint házat és szőlőt vett magának. Hét évvel ezelőtt az asszony súlyos beteg lett és az orvos tanácsára azóta egymástól külön élnek. Megvásárolta a Magyar király-szállodát, és hetenként egyszer meglátogatta családját. Békességben éltek mindaddig, míg egy névtelen levél arról értesítette a férjet, hogy felesége hűtlen hozzá. Felelősségre vonta az asszonyt, de az mindent tagadott. Néhány héttel ezelőtt újabb névtelen levél arra figyelmeztette a férjet, hogy feleségének viszonya van Farkas Károly gyulai asztalosmesterrel. A minap levelet kapott a felesége ügyvédjétől, melyben azt írja, hogy legjobb lesz, ha törvénytelen elválnak. Nagyon szerette az asszonyt és nem akart ebbe belenyugodni. Beszélni akart vele, de az asszony elrejtőzött előle. Hétfőn este meglátta feleségét, amint a kocsmában mulatott. Elragadta indulata és előtte az asszonyt. A gyilkost leartóztatták.

— **Nyilvános köszönet.** Özv. Adler Samuné urnő, Szűcs Gyula mérnök, dr. Szántó Sámuel bankigazgató 10—10, dr. Láng Sándor orvos és Geiger Simon kereskedő 20—20, N. N. 5 és dr. G. urak 30 koronát voltak szivesek a Szabad Iskola céljaira hozzájárulni, amely szives adományokért ezen az uton is hálás köszönetet mond a vezetőség nevében dr. Kovács Gábor, a Szabad Iskola titkára.

— **Halálos csónakázás.** Karcagról írják: Kádár Imre szolgafiu a múlt vasárnap délután gazdája tanyáján egy bika-ítatót vágut a kiáradt Hortobágy-Berettyó-csatornába bocsátott, hogy csónakázzék rajta. A jármű felborult és Kádár, aki nem tudott uszni, beéfulladt a csatorna szenny vizébe.

— **Féltékenységekben megőrült.** Székesfehérvárról írják: Felhősi István rácalmási vendégfő már esztendő óta féltékenykedett feleségére. Mindenkit meggyanusított, akivel az asszony szót váltott és Fischer Gyula korcsmárosra, akivel egy ízben feleségét sétálni látta, revolverrel támadott rá és csak azért nem lötte le, mert Fischer, emenekült. Felhősi azóta állandóan fegyverrel járt és lelővéssel fenyegette meg a körülötte lévőket. Hozzá tartozói a hatóságnál jelentették Felhősit és a meegített vizsgálat valahán megállapította, hogy a vendégfő megőrült. Rokonai a székesfehérvári Szent György-kórházba akarták szállítani. Tegnap megjelent Rácalmáson két építő, hogy bevigyék Felhősit a kórházba, a korcsmáros azonban bezárkózott falásába és revolveréből valószínű golyózáport zúdított az építőkre, akik ilyenformán nem juthattak a szerencsétlen ember közelébe. Ma székesfehérvári intézkedés történt arra, hogy Felhősit karháttal szállítsák el az örültekházába.

— **Csak Muathner-féle magvakat vásárolnak** hegesen gondolkodó, számító gazdák és kerészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

— **Tífuszos halál.** Szolnokról írják: Hétfőn virradóra egy jászberényi utcán háva találta Bricz szobaléstőt. A holttesten külső erőszak nyomai látszanak. A vizsgálat megindult.

— **Várdai Ferike** a nálunk oly nagy kedveltségnek örvendő női bariton énekesnő egy havi távollét után a nagyváradi Bonbonniereből ismét a **Hajnal-Mulató**-ba szerződött. Ma este már fellép és meg vagyunk győződve róla, hogy sok kelemes percet fog szerezni a hallgatóknak. — Fellépnek még: Sisters Astrellas a bájos két angol táncosnő, Várdai Adél, Szép Erzsé, Kürti Rózi, Marossy Mici, Zobel Etza, Wass Feri, Sziklai Benő, Farkas Pál. — Színre kerül naponta a «Tévedés volt» és «Válás a bíróság előtt» című egyfelvonásos bohóság.

— **Játék a fegyverrel.** Kisújszállásról jelentik: Nagy László a napokban edesatyja vadászpuskáját lekasztotta a falról és tisztogatni kezdte. Tisztogatás közben a fegyver esült és a golyó 20 éves Róza nevű nővére hátába fúródott. A leányt súlyos sebével a szolnoki kórházba szállították.

— **A pozsonyi rablőgyilkosok.** A mai tárgyaláson az elnök felolvasta a rablőgyilkosság-felvetett jegyzőkönyveket, azután dr. Scheffer Vilmos ügyész bejelentette, hogy kiterjeszti a vádat Benesre és Kiliánra a Hungária-kávéházban történt beötés miatt is. Dr. Lengyel Árpád védő indítványozta a fogházfeüggelő kihallgatását; annak bizonyítására, hogy Benes a fogházban bünbánólag viselkedett. A bíróság az indítványt elvetette, aztán folytatta a tanúk kihallgatását.

Magántisztviselők szervezkedése.

A mai szociális nyomorúság szervezkedésre ösztönzi a társadalmi minden réteget. — Egymásután szervezkednek a legkülönbözőbb állású és foglalkozású proletárok: mind, mind, akik csak ényomottnak érzik magukat, akik csak feljaidulnak a ma viszonyai ellen.

Debreczenben most a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak tömörülnek szervezetté. A vezetőség ez irányban a következő tevényt bocsátotta közre:

Kereskedelmi alkalmazottak! Magántisztviselők! Kartársak! A mindennapi élet arra tanít és kötelez minket is, hogy az ósrégi nemtörődömség gúviselhetlenné vált jármét dobjuk le már magunkról és álljunk be mi is abba a táborba, amelyekben a társadalmi rétegek összetartozandóságukat megjelve tömörültek is ilyen értelemben. Szükségtelen talán rámutatni a bírók, orvosok, különféle állami tisztviselők,

tanítók, szervezett munkások hatalmas és féltelmetes szövetségeire. Ezzel szemben mi szétforgácsosíva, városenként (sok helyütt még így se) alkotunk holmi pipázó és kártyázó kaszinószerű hegyet. Nem tarthat ez így örökké. Vagyunk már sokan, akik meguntuk ezt a hegyzetet. Meg akarjuk alakítani a Magyarországi Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak szövetségének debreczeni csoportját. Legyen ön is táborunknak egyik harcosa. Ma este (csütörtök) 9 órakor, a Hunyadi-utca 21. szám alatti Kisiparosok Otthonában ismételtén értekezletet tartunk a tárgyban. Jöjjen ön is. Ha meggyőzzük igazainkról, tartson velünk, ha nincs igazunk, cáfolja meg. Kötelezettséget még megjelölésével nem vállal semmire. Legyen tehát minden kártárs ott! Kártársi szeretettel: az ideiglenes vezetés.

A protest ns-estély.

Kétünön sikerült estélyt rendezett a hittanhalgatók önképző köre. Előkellő, diszes közönség jelent meg és zsufolásig megtöltötte a főiskola dísztermét.

A műsort a főiskola énekkara nyitotta meg. Maunzier J. «Oh kereslek...» kezdetű ének adta elő. Majd Nagy István szénior tartotta a megnyitó beszédét. A keresztyénység kimagasio erejéről értekezett meggyőző erővel. Utána Hajdu Konka, egy szép fiatal urleány perdellett az emelvényre és bájos közvetlenséggel szavalt a Martos Ferencz «Magdoina» című költeményét. Gyönyörű szavaiaért zajos tapsokat kapott.

Ezután dr. Báthazár Dezső református püspök tartott magas szárnyalású beszédet a szerletről. Gyönyörű, nemes célzatu beszéde olyan nagy hatást kéltett, hogy akárhány hallgatóját könnyekig meghatotta. Óriási tapsorkán zúgott fel, mikor befejezte.

Mikor a felkes taps lecsillapodott, Hajk Károly hegedűművész jelent meg és Saint-Saens «Hegedűverseny»-ét játszotta remek szinezéssel. Grósz Ernő kísérte zongorán. Általános figyelem között lépett az emelvényre Németh Károly hittanhalgató és Váradi Antalnak «Az utolsó sor» című gyönyörű költeményét szavalt a művészetével és nagy hatással. Majd Grosz Ernő zongoraművész üt a zongorához és Liszt: XIII. Magyar rhapszódiját játszotta el kiforrott művészetével. Lelkes taps volt a jutalma. A főiskolai énekkar szóltáreneke mellett osztott szét a díszes, válogatott közönség.

Közgazdaság.

Budapesti tőzsde:

ÉRTÉK: Magyar hitel 866.—, Osztrák hitel 655.—, 4 százalékos koronajáradék 89.80, Osztrák-magyar államvasút 746.—, Jelzálogbank 497.—, Leszámitolóbank 576.—, Hazai Bank 311, Magyar bank 694.—, Rimamurányi 732.—, Salgótarjáni 731.—, Közuti Vasút 807.—, Városi Villamos 432.—, Adria —.—

GABONA: Buza áprilisra 11.71, Buza májusra 11.62, Buza októberre 10.85, Rozs áprilisra 10.26, Rozs októberre 9.06, Tengeri májusra 8.72, Tengeri júliusra 8.62, Zab áprilisra 9.90, Zab októberre 8.28.

— **Megkezdik az erdélyi tranverzális vasút é. léését.** Esztendőnk óta tárgyalják az erdélyi tranverzális vasút ügyét, de részben technikai, részben azonban pénzügyi okokból nem tudtak a vasút építéséhez hozzáfogni. Most értesülésünk szerint a kereskedelmi miniszteriumban elkészítették a tranverzális vasút tervét és a miniszterium a legközelebbi vasútépítések közé sorozta ennek a nemzetközileg is fontos vonalnak a megépítését. A tervet szerint az erdélyrészi helyi érdekű vasutak egyes vonalait rendes vonalakká fogják átalakítani, és az erdélyrészi na-

gyobb központokat szárnyvonalakkal bekapcsolják a nagy nemzetközi vonalakba. Az összes résztervek elkészültek és a vasút megépítését most már a komoly lehetőségek közé tartoztatják.

A Hitelbank új osztálya. A Magyar Államias Hitelbank folytonosan fejleszté áruosztályát és új üzleti ágakat kapcsol be érdekterületébe. Azzai a tervvel foglalkozik most a bank, hogy zsír- és száonna-osztályt létesít, amely valószínűleg az őszi kampányban már működésben lesz. Az új osztály szervezési munkálatait most folynak.

Cipőgyárak terjeszkedése. Moskovitz Farkas és társa cipő- és csizmagyár Rt. Nagyváradon új gyárat fog létesíteni. — Az Angol-Osztrák Bank érdekterületébe tartozó Turui cipőgyár Rt. két millióról három millióra emeli alaptőkéjét.

A mezőgazdasági szesziföldék és az ipar. Az új mezőgazdasági szesziföldék kontingensének szétosztása alkalmával a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége leterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszterhez, hogy az új szesziföldék tulajdonosai kötelezessenek arra, hogy a szesziföldék berendezésének a beépítésénél való beszerzésén kívül a szükséges gyárkémények építését és a kazánbefalazás munkálatait is a magyar iparnak biztosítsák. Beöthy László kereskedelmi miniszter értesítette a Szövetséget, hogy felkérte a pénzügyminisztert, kösse ki az új kontingensek kiosztásakor azt a feltételt is, hogy a létesítendő szesziföldék kazánbefalazási és gyárkéményépítési munkálatait is a hazai ipar révén fedezendők.

Az országos pénziár hatmillió költsége. — Az Országos Munkásbiztosító pénztár egy hat millió koronás jelzálog kölcsön felvétele ügyében tárgyalásokat folytat a kereskedelmi bankokkal. Mint értesülünk, az Országos Munkásbiztosító Pénztár elnöksége a kölcsön felvételére valókozó szerződést a múlt hét utolsó napjaiban alá is írta. Az országos pénztár a szerződést jóváhagyás végett fel fogja most terjeszteni az Állami Munkásbiztosító Hivatalhoz.

Sopron város munkásvédelmi politikája. A Haas Fűző és fiai szőnyeggyári cég Sopronban, ahol a cégnek gyártelepe van, munkásházakat akar építeni 200.000 korona beruházással. A cég Sopron városától 20.000 korona pénzesélyt és közösi pótdómentességet kért. A város tanácsa a legutóbbi közgyűlésen foglalkozott a Haas-cég kérelmével, amelyet elutasított. Az elutasítást a város tanácsa azzai indokolta meg, hogy nem barátja a gyár építette munkáslakásoknak, mert a gyár az általa bérbeadott lakásokkal állandóan revolvert szegezhet a munkásai mellé. Különben is a város maga fog most munkásházakat építeni s azokban jut majd hely a Haas-féle gyár munkásainak is.

— **Munkásházak építése.** Jásznagykun-Szolnok vármegye törvényhatósági bizottsága 2680—1912. kg. számú határozatával kimondotta, hogy a 17626—1908. számú határozata értelmében a vármegye területén létesíteni szándékolt 500 darab gazdasági munkásház közül a folyó évben: 1. Jászkeséren 10 db, Jászpatán 10 db, összesen 20 darab házat épített fel. E házak építésénél teljesítendő alábbi munkacsoportoknak ugyanint: I. Falazási és sármunka, II. Tégla és cserépszállítás, III. Faanyagok szállítása és ácsmunka, IV. asztalos, lakatos, mészoló és üveges munka végrehajtásának biztosítása céljából nyilvános ajánlati versenytárgyalást hirdet. Pályázati határidő március hó 16. A hirdetmény betekinthező a debreceni kereskedelmi és ipar kamránál.

Forman nátha ellen

Hatása meglepő! Szelence ára 40 fillér

Nemi bajoknál, nyugodt, szelence-kezeléssel csak a LA RUCIN CAPSULÁK, mint legbiztosabb és leggyorsabb kezelési módok. 3 korona. Hároméves tapasztalással szelence-kezelés. **ILLÉS ANTAL** gyógyszerész Szabadka.

A vihar.

Orosz eredetiből fordította: RÓBERT OSZKAR.

Folytatás.

A kikötő barrikádjeit ostromolták ekkor. — Minden egybeomlott oltan, lángolt és sikongott és őrvjngő emberek megmerevedetten rogytak halomra.

Erről a helyről jeentléktelemnek és csaknem hangtalanul folyónak látszottak az események, de fájdalom és aggódo érzést támasztottak.

Sliwin és a feketeszakállas ember megálltak és sokáig feszülten füleltek.

— A kikötőt lövik — suttogta a feketeszakállas ember.

Sliwin Kotsajewre gondolt és a szívét nyugtalanság és féltés gyötörte.

— Csak előre!

Tovább mentek és kinyújtott nyakkal figyelték minden zajt, mindig készen arra, hogy a legkisebb gyanus neszre visszasiessenek.

A pusztaságtól csendtől és sötétől való félelem egyre nőtt Sliwinben.

Idéges izgatottsága a végsőkig hevült és úgy érezte, ha most valaki kiáltva rávetné magát, ő esztét vesztené.

— Istenem milyen gyáva vagyok, milyen gyáva fickó! — — — Mondogatta magában forró lázban.

— Vissza! vissza! — susogta tikkadtan, alig ejtve ki a szavakat.

— Menjünk még adébb valamivel, hiszen pontosan ki kell kémelnünk mindent, — felelt a feketeszakállas.

Elmentek a legközelebbi sarkig és ott befordultak.

A sarkon túl hirtelen viháncoló fénycsikok vetődtek eléjük, a kövezetre.

Hangos beszéd hallatszott és paták toppanása, mintha egész csapat lö állana ott.

— Itt vannak! — sugta a feketeszakállas megállva. — Lássuk csak!

— Minek? — akarta kérdezni Sliwin, de gondolatban szeretett volna az arcába suttanni ezért és tobzódo, haragos megvetéssel gondolta:

— Igen, minek? Ó, milyen okos vagy! Te istenverte gyáva! — — — Menj rögtön és figyelmezz, különben — — —

— Nem játszik velem? — kérdezte egy ravaszkepi, szikár öreg.

— Köszönöm, eég volt — felelt Lawrenko szomoruan.

A biliárdot azonnal elfoglalták; a játékosok, mint kutya a csontot, tépték ki egymás kezéből a dákokat, kiáltoztak és szidték egymást. Lawrenko févelte köpenyét, kalapjával kezében még megállt egy pillanatra és a biliárdra meredt, aztán megrázkódott, fejtette kalapját és hátrafelé indult. A markör azt hitte, a félreeső fűkébe akar menni és gyorsan kinyitotta előtte az ajtót. Hogy a markör mitse gyanítson, tényleg bement, de mindjárt előjött, kinyitotta a szomszédos ajtót, mely szik lépcsőhöz szolgált, tapogatódzva háadt alá a mocsos karfa mentén és felépett az udvarba.

Kicsiny, négyszögletes, csuszamlós és piszkos hegy volt, bűzös, mint a kloaka. Körötte ablaktalan, fekete falak meredtek a magasba és várami vasrud, melyre véletlenül rásütött a hold, különösen fénylett, míg mellette egy falnak és a szomszéd házának árnyéka sötétedett kéményelvei és kürtőjével.

— Hailó, egy beefsteaket! — kiáltotta valaki a lépcsőről a konyhába, ahonnan gőz és rizslát szállt elő.

Lawrenko a sötétbe lépett és megállt.

— Mindjárt kész! váiaszolt valaki lentről.

Folytatjuk.

Főmunkatárs
VOITH GYÖRGY.

**A Debreczeni
butorkészítő asztalosok árucsernok
szövetkezete**

mint az országos központi hitelszövetkezet tagja.
Telefon 120. Telefon 129.

Munyadi-utca 17-19. szám.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség
figyelmét dusan felszerelt árucsernokára, hol
Debrecen első műszialosainak és kárpito-
sainak termékei a legmersekeltebb szabott
árban áll a nagyérdemű közönség (rendel-
kezésére, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
kivitelig. Megtekintés minden vételkényszer
nélkül. Tervek, költségvetések, rajzok díjtal-
lan. A rendelt avagy raktárból megvett bu-
torokért a legmesszebbmenő garanciát vál-
talja, hitelképes egyéneknek kedvező fi-
zetségi feltételek.

Grimm Pensio

Budapest, V. Vigadó-utca 2.

Elkelő, csendes, központi fekvés, szabad
kilátással a Dunára és a budai hegyekre;
az „ngol Királyné” és „Hungária” szállók
közeliében. A földalatti és városi villamos
megállóhelye tőszomszédságában.

Modern külföldi pensiók mintájára
külön célra épült helyiségben, elegáns új
berendezéssel. Központi fűtés, állandó hideg
és melegvíz vezeték minden szobában; vil-
lanvillagítás; fürdők; folytonos lifszolgálat.
Külön lakosztályok beépített fürdőszobával.
Társalgó és ebédlő termek, olvasószoba,
Elismert elsőrendű konyha.

Interurban telefon 176-63.

SALVATOR

**GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK**

**UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!**

**MINDENÜTT
KAPHATÓ.**

Neubauer János

sodranyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt
irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Kéttalom-utca 4. sz.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K-ért,
szintugy felöltőszövetet, turistalódent, selyem-
kamagant stb. gyári árákon küld mint megbízható és
szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha
szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél,
a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek.
Szabott, legolcsóbb árak. Örösi választék.
Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb
rendelőknél is, teljesen friss áruban.

Ludaser János

**! Megnyit női, pipere csipke Megnyit !
és rövidáru üzlete Megnyit !**
(Varosház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikál, arcfátyol
harisnya és

**párisi újdonságokban
állandó nagy raktár.**

**BOROVITZ ZSIGMOND könyvnyomdája
és hírlapkiadó vállalata**

DEBRECZEN, Darabos-utca 7. szám (saját ház).

KÉT VILLANYERŐRE BERENDEZETT
TYPOGRAPH SZEDŐGÉPEL, GYORS-
SAJTÓVAL ÉS SZEDŐGÉPEKSEL
UGYSZINTEN A LEGMODERNEBB
BETŰFAJOKKAL DUSAN FELSZERELT
KÖNYVNYOMDA.

XLIV. „DEBRECZEN” XLIV.
évfolyam politikai napilap kiadóhivatala.

V. „ESTI HIRLAP” V.
évfolyam politikai napilap kiadóhivatala.

**TELEFON
412.**

IZLESES KIVITELBEN KÉSZÜLNEK:

Báli és esketési meghívók, feltűnő
falragaszok, ipari és kereskedelmi
nyomtatványok, árjegyzékek és
gyászejelentések gyorsan és pontosan.

KÜLÖNÖS GONDOT HELYEZEK A
NYOMTATVÁNYOK JUTÁNYOS ÁRBAN
VALÓ ELKÉSZÍTÉSÉRE.

Bál után

összes ruháimat

tisztítás végett Hrabéczyhez küldöm.

Piacz-utca 22. (Glück-cég). Csapó-utca 30. Natvan-utca 11.

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., minden további szög 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Bútorokat, konyhaberendezéseket rakfőzőn kártya
Béni József asztalos (Csapó) Bereka-utca 8

URINÓ, irodai gyakorlati, gépirásban járta,
megfelelő állást keres. Cim a kiadóhivatalban.

FIATAL gyermektelen házastér felvételik Darabos-
utca 7.

GAZCSÓVÉK különféle nagyságban eladóak —
Bővebbet a kiadóhivatalban

Eladó házhelyek.

A sámsoni útfélen, a Csapókert
melletti Geréby-felépén termő szállóval
beültetett 3000 négyszögöl föld telzés
szerinti 150, 200, 300 négyszögöles
parcellákban eladó.

Ingyen felvilágosítást ad a vevőnek
díjtalanul nevére iratja, sőt arra olcsó
kölcsönt és építkezési engedélyt kész-
közl az eladással egyedüli megbízott

Dezső László

irodája

Morgó-utca 19.

BUDAPEST SZÁLLOKA
SZEGED, Aradi-utca 6.
(Tisza nagyszállóda függeléke.) Be- járta a Klauzál-téri villamos vasút megállójától.
Udvari szoba személyenként vilá- gítással és kiszolgálással K 1.50
Utcai szoba személyenként villanyvilágítással és ki- szolgálással. . . . . K 2.40
Ugy az utcai, mint az udvari szobák tiszták és világosak. A környékbeli közönség kedvelt szállója.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgal-
mas-rend tulajdona. Eleórangu kénos hévízü
gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő,
kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszo-
dák, külön hölgyek és urak részére. Török-
kő- és márványfürdők; hőlég-, szénasavas- és
villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő ered-
ménnyel használatnak főleg csúszóbántalmak-
nál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légző-
szervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál.
200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés
intézményes árak. — Gyógy- és zenedíj minos.
Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

Schaumburg-Lippe Herceg
Beremendi
portlandcement és mészkőművelői
Kereskedelmi igazgatóság:
P. É. S. Indóház-utca 42. szám.
Művek: BEREMENDI.
Kitűnő minőségű és páratlanul szép színes
portlandcement
és fehérmészgyártása,
valamint géppel zúzott kavics és nyers
mész előállítására.
Évi termelés: 500,000 q portlandcement,
120,000 q fehérmész, 80,000 q kavics.
Portlandcementünk kiváló minősége
mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki.
A hivatalos szabványokat minden felelősen
minőségért szavatolunk.
Feltűnés és gyors kiszállítás!

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.
Kapható minden gyógyszerüzemben.

Aki gyermekfájdó, köhögés, orvosságok,
levegőnyelés, kelletlen, keserű a szemes
év óta jószagú gyomorsós, Schaumann
gyógyszerével gyógyítható.

Aki székletzavar és éjszakai álmija tar-
tani je székletzavart, használja a
Schaumann-féle gyomorsós, megemelt fogja,
hogy más szerek ellenében mely jól emel.

Gyomorsós székletzavar a leggyakoribb gyom-
orsós betegség és előfordul az
emésztésben. Egy doboz ára 1 bes. 50 fillér.

Gyomorsós-pasztillák. Készítmény s kelle-
metesen. Működik a gyomornál. — A székletzavart
előfordul a 10 gyomorsós-pasztillával. 1-50.
Feltűnés és gyors kiszállítás! 2 doboz megrende-
lésre — utóvétel!

Eternit-palával teljesen egyenlő
erős, ruganyos és szép palát
gyárthat bárki négyzetméterenként 80 fillérért.
Gyárakat bevált szabadalmak szerint 50,000 koronától feljebb; I-a minőségért, teljesítő-
képességért legmesszebbmenő garanciával berendez:
Kende Márton műszaki vállalata Budapest,
VI., Szendy-utca 60. sz.

Ha „FORHIN“-nal permetez,
mert a „FORHIN“ a
sokszorta megjavított
BORDÓI KEVERÉK
kéz állapotban!
Nagyon erősen tapad a ned-
ves levélre is! Bármily harmat-
nál permetezhető vele! Semmi
üledéke nincs! Számtalan el-
ismerő nyilatkozat! Gyártnak
az eddig dr. Achenbrandt sea-
badalmát képezett **REZKENPORT**
és **BORDÓI PORT** is. Kérjen
ingyen és bérmentve leírást
FORHIN-gyártól BUDAPEST
VI. Váci-út 93.

I-SZOR kevesebb a gond,
II-SZOR kevesebb a munka,
III-SZOR kevesebb a munkabér!

NAGYENYED-re
Alsófehér m.

forduljon minden gy-
deklődő, ki sulyt
fektet elsőrendű
fajtiszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tálevelők, kertészd-
vények, hogygyümölcsök stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK
(elsőrendű árú) európai és amerikai alma-
gyökerekes vesszék. Oktató dísz-
árjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és T.
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Nyomatott Hrabéczy Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen, Darabos-utca 7. sz. Typograph szedőgépen szedve.